μάλιστα τὰ προτερήματα τοῦ ἡγεμόνος τῶν ἀρχαιολόγων. Βαρύτατα πολιτικὰ σφάλματα ἐξηλείφθησαν διὰ τὰ μεγάλα ἐπιστημονικὰ ἔργα, τὸ δὲ ἄγαλμα τοῦ Βισκόντη ὑπάρχει μνημεῖον ἀμνηστίας ἐνταυτῷ καὶ δόξης, τὸ ὁποῖον θέλει τιμήσει ἐν γενεαῖς γενεῶν τὴν ἀρχιερατείαν τοῦ δεκάτου ἕκτου Γρηγορίου· ἀλλ' ἡ ἐπιστήμη τὴν ὁποίαν τοσοῦτον γενναίως οὗτος ἐθεράπευσε ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Βισκόντη δὲν πρέπει ν' ἀποκλείηται ἀπὸ τὸ Γρηγοριανὸν μουσεῖον.

Ἡ θρησκεία καὶ ἡ ἐπιστήμη πρέπει νὰ θεωρῶνται κοινὰ ἐντὸς τοῦ Βατικάνου.

Ι. Ν. Λεβαδεύς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΡΑΒ.

(*Συνέχεια καὶ τέλος, ἰδὲ Τευχ. ΛΙ.*)

ΚΕΦ. ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ἐν Λονδίνῳ.

Ἐνῷ ἡ οἰκία τοῦ φαρμακοποιοῦ ἐπένθει διὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Κράβ καὶ ὅλα τῆς οἰκογενείας τὰ μέλη ἠσθάνοντο τὸ ἐκ ταύτης ἐπικύψαν κενόν, ἡ Σάρα κατείχετο ὑπὸ αἰσθημάτων ὅλως διαφόρων. Τὸ πρὸς τὸν νεανίαν σέβας αὐτῆς, ἡ πίστις καὶ ἡ ἀγάπη της προσεκτῶντο χαρακτῆρα ζωηρότερον καὶ σπουδαιότερον. Ὁ Ῥαμβράνδος ἔλεγεν, ὅτι αἱ εἰκόνες δὲν καλλιτεχνοῦνται διὰ νὰ ὁρῶνται ἐκ τοῦ πλησίον. Ἴσως, φεῦ! τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ διὰ τὰ προσφιλῆ ἡμῖν πρόσωπα! Ἡ ἀφ' ἡμῶν ἀπουσία των ἐξαλείφει ἐν ἡμῖν τὴν παρατήρησιν μικρῶν τινῶν ἀνισοτήτων ὧν ἁπτόμεθα διὰ τῶν δακτύλων καὶ ἃς βλέπομεν διὰ τῶν βλεμμάτων. Ἡ φαντασία μας τότε ἐξυμνεῖ αὐτὰς διὰ τῆς ποιήσεως καὶ περιβάλλει διὰ χρυσῆς στεφάνης. Ἐνόσῳ ὁ Γεώργιος εὑρίσκετο πλησίον τῆς Σάρας, οὐδὲν ἄλλο ἦτο δι' αὐτὴν ἢ ἁπλῶς νεανίας οὗτινος ἀνεζωπύρει τὴν δύναμιν, καὶ ὃν ἐνίσχυε καὶ ἐπροστάτευε· ἀλλ' ἅπαξ μακρὰν αὐτῆς, ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῆς νεάνιδος ὡς ἥρως τολμηρὸς καὶ ἰσχυρός, βαδίζων δραστηρίως πρὸς τύχην καὶ δόξαν βεβαίαν. Ἡ Σάρα ὑπὸ μιᾶς καὶ μόνης ἰδέας ἀπησχολεῖτο, καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἰδέας ταύτης ἦτο ὁ Κράβ. Τὰς ἡμέρας διῆγεν ἡ κόρη εἰς μακροὺς ῥεμβασμούς, καθ' οὓς ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην της τὰς ἐλαχίστας τοῦ βίου του λεπτομερείας, καὶ ταύτας καθωράϊζε διὰ τοῦ ἔρωτός της. Ἀνενθυμεῖτο τὰ μέρη ὅπου ὁ Γεώργιος τῇ ἐδιηγήθη τὰς λεπτομερείας ταύτας, καὶ τὸν ἦχον τῆς φωνῆς μεθ' ἧς τὰς ἐπρόφερε, καὶ τὴν στάσιν αὐτὴν τοῦ σώματός του. Ἐψαλλεν ἀδιακόπως ἄσμά τι ἐκ τῆς ἐποποιΐας ἐκείνης ἧς ὁ ἥρως, ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ καὶ βαθμηδὸν μετέβαινε πρὸς τὴν ἀποθέωσιν· λαλοῦσα δὲ καθ ἑαυτὴν ἔλεγε, τίς μᾶλλον εἶναι ἄξιος τῆς θρησκευτικῆς ἀγάπης μιᾶς νεάνιδος ἢ ὁ δυστυχὴς τοῦ ὁποίου οὐδέποτε μειδίαμα μητρὸς ἐπαρηγόρησε τὴν πολυτλήμονα νηπιότητα; Ὁ Γεώργιος γεννηθεὶς ἐξ οἰκογενείας ἁλιέων, ἐντὸς πενιχρᾶς καλύβης, παρὰ τὴν παραλίαν κειμένης, ἐγνώρισε τὸν κίνδυνον, τὴν ἐργασίαν καὶ τὸν κόπον εἰς ἡλικίαν καθ' ἣν τὰ λοιπὰ παιδία οὐδὲν εἰσέτι οὔτε ἐγνώρισαν, οὔτε ὑπέφεραν ἐκ τοῦ πρακτικοῦ βίου. Ὁ πατήρ του πληγωθείς, κατά τινα ναυμαχίαν, ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ δίκτυα ὅπως μετελθῃ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα· ἐδίδασκεν ὁ ἄθλιος ὅ,τι οὐδ' αὐτὸς ἐγίνωσκε! Εἶτα λαβὼν μέρος εἰς τὰς πολιτικὰς ταραχὰς ἐνόμισεν ἑαυτὸν μέγαν, καὶ ἀντὶ τῆς διδασκαλικῆς ἕδρας ἠσπάσθη τὸ καπηλεῖον, ἔνθα νυχθημερὸν διέτριβε. Ἐνῷ αὐτὸς ἐμέθυε καὶ ἐστασίαζεν, ἡ πρωτότοκός του θυγάτηρ ἠγωνίζετο νὰ προμηθεύῃ ἄρτον εἰς πέντε τέκνα νεαρωτάτης ἡλικίας, τῶν ὁποίων αὐτὴ εἰς τὸ ἕξῆς ἦτο μήτηρ. Ἐξ αὐτῶν τὰ τρία τὰ νεώτερα ἀπέθανον, ἡ δὲ πρωτότοκος ἀδελφή, ἡ προστᾶτις τῶν ὑπολειπομένων δύο τέκνων, ἀπέπτη, ἐσπέραν τινά, εἰς τοὺς οὐρανοὺς διομένη τοῦ Πλάστου νὰ μὴ ἐγκαταλείψῃ τὰ δύο ὀρφανά.

Τότε ὁ πατὴρ ἀναγκασθεὶς νὰ λάβῃ πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν τέκνων του, ἀνέλαβε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἁλιέως καὶ παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὰ δύο παιδία ἐντὸς τοῦ πλοιαρίου του, ἵν' ἀναπληρῶσι καθήκοντα ὑπηρέτου.

Ὁ Γεώργιος, ὅτε δὲν παρελαμβάνετο ὑπὸ τοῦ πατρός του εἰς τὴν ἁλιείαν, διῆγε τὰς ἡμέρας παρά τινι γείτονι γραίᾳ, ἥτις λαβοῦσα συμπάθειαν πρὸς αὐτὸν, τὸν ἐδίδασκεν ἀνάγνωσιν, τῷ ἐδιηγεῖτο συχνάκις ἱστορίας ἐκπληκτικὰς καὶ μύθους μοιρῶν, καὶ τὸν ἠγάπα περιπαθέστατα· Καὶ ἡ γραῖα καὶ τὸ παιδίον ἐξελάμβανον ὡς σπουδαῖα καὶ ἐπίστευον, ὡς ἂν ἦσαν πραγματικά, τὰ ὀνειροπολήματα τῶν δημωδῶν παραδόσεων. Ὁ Κράβ ἀνυπομόνως ἀνέμενεν, ὥρᾳ τῇ ὥρᾳ, νὰ ἴδῃ μοῖράν τινα κρατοῦσαν χρυσῆν ῥάβδον καὶ πορευομένην πρὸς αὐτὸν ὅπως προστατεύσῃ καὶ καταστήσῃ αὐτὸν εὐδαίμονα. Ἀλλα φεῦ! ἡ μόνη μοῖρα ἡ ἐπαγρυπνοῦσα ἐπ' αὐτὸν, ἡ ἀγαθὴ γραῖα ἀπεβίωσε καταλιποῦσα εἰς τὸν μαθητήν της τὰ εὐτελῆ τῆς οἰκίας της σκεύη καὶ ἐπιπλα, ὅπως τὰ ἀπαλλοτριώσῃ καὶ, διὰ τοῦ ἐξαχθησομένου χρηματικοῦ ποσοῦ, ὑπάγῃ νὰ σπουδάσῃ εἰς τὴν πλησιόχωρον πόλιν. Ἐνῶ τὸ παιδίον μετὰ ζήλου ἀφοσιοῦτο νυχθημερὸν εἰς τὰς σπουδάς του, ὁ πατὴρ κατεσπατάλει τὸ μικρὸν κληρονόμημα τοῦ υἱοῦ· διὸ καὶ ἀπεπέμφθη ὁ Γεώργιος τοῦ παιδαγωγείου μὴ πληρονομένων πλέον τῶν διδάκτρων. Ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰς σπουδάς του καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἀλδεμβούργην ἵν' ἀναλάβῃ χειρονακτικὰ ἔργα· τὰ δὲ ἔργα ταῦτα δὲν ἦσαν πλέον αἱ τυχηραὶ καὶ ἐπίμοχθοι ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐκδρομαί. Ὁ πατήρ του τὸν ἔπεμψεν εἰς τὰ παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Σλεγδένης ἐργαστήρια, ὅπουδ νέος κατεσκεύαζε βούτυρον καὶ τυρόν. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἠσθένησε, καὶ οὐδεὶς παρεδέχετο αὐτὸν εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, διότι οἱ βραχίονές του δὲν εἶχον πλέον τὴν ἀπαιτουμένην ῥώμην εἰς κατασκευὴν τῶν